

מעקב רב שנתי לבדיקת פוטנציאל יבול של מטע ורדים

דו"ח 2003

זיוה גלעד, תמר אלון, רוני שייר, ניסים פינס, אחיעם מאיר

מבוא

מגוון זני הורדים מתרחב כל הזמן. אצל מגדלי הפרחים בארץ מקובל היום לגידול ליצוא שתי קבוצות זנים

1. זני ורדים בעלי פקע קטן, פוטנציאל יבול של 450 אלף פרח בשנה.
  2. זני ורדים בעלי פקע בינוני, פוטנציאל יבול של 350 אלף ענף בשנה.
- קיימת טענה כי עקב ייצור נמרץ של הפרחים חלה התנוונות מהירה יותר של הצמחים והמטע מאבד מפוטנציאל היבול מהר יותר, אי לכך יש צורך בשנטוע המטע מוקדם יותר, לאחר 3 שנים, ולא לאחר 5 שנים.
- מטרת המחקר - מעקב אחר פוטנציאל היבול - כמות ואיכות לאורך זמן.

שיטות וחומרים:

נשתלו 4 זנים - גולדן גייט, גבריאלה, פרופיטה, פריסקו. בכל זן שני סוגי שתיל - שתילון מורכב, יחור מושרש. שלושה מועדי שתילה - 29/1/01, 3/9/01, 9/4/02. הניסוי מתבצע בבית צמיחה. בחודשי החורף נשמרת טמפרטורת מינימום 17 מ"צ, חימום ע"י אויר חם. בקיץ מופעל מזרון לח. מתבצע קטיף יומי מכל החלקות.

תוצאות

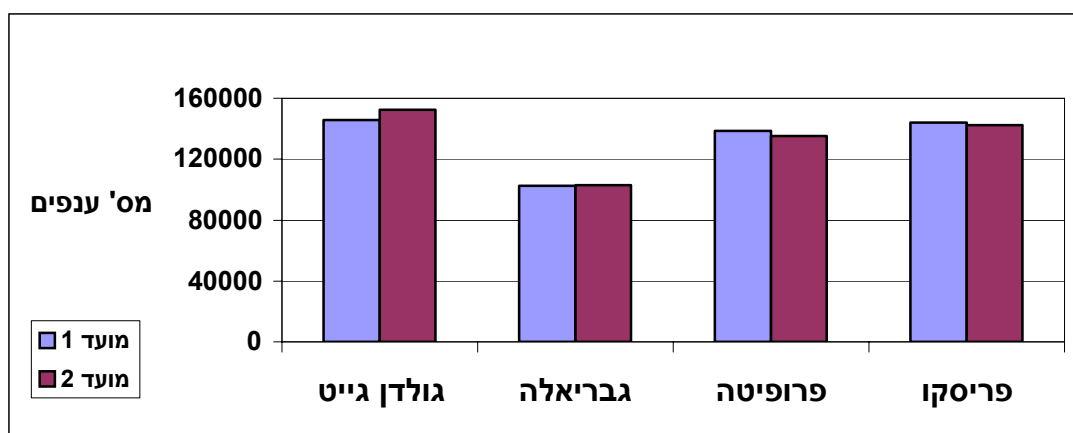
התוצאות בדוח זה מסכמות נתוני יבול קטיף ממטע הורדים בחודשים ינואר- יוני 2003. גיל הצמחים שנטעו במועד הראשון (29/1/01), היה שנתיים עד שנתיים וחצי, גיל הצמחים שנטעו במועד השני (3/9/01), היה שנה וחצי עד שנתיים. סה"כ ענפים לדונם שנקטפו בתקופה הנ"ל משני מועדי השתילה מאד דומה ולא מבחינים בתהליך של פחיתת יבול בטוח הזמן הנבדק (איורים 1,2). במקביל מתחילים לראות פגיעה באורך ענפים כתוצאה מגיל המטע, אחוז גבוה יותר של ענפים באורך 50-60 ס"מ נקטפו משתילונים במטע הצעיר - מועד שני (איור 3), הבדל זה לא נראה בקטיף היחשיים (איור 4). בכל מקרה התפלגות האורך של ענפים שנקטפו משתילונים מעט טובה יותר מהתפלגות אורך מקטיף יחשיים. (איור 3,4).

הענפים הקטופים, גבעול+פקע, נשקלו בכל קטיף, לא נמצאה השפעת גיל המטע על מדד זה (איור 5), לעומת זאת גיל המטע מתבטא במשקל הפקע, פקעי פריחה ממטע צעיר שקלו יותר מאשר פקעי הפריחה שנקטפו המועד הראשון (איור 6).

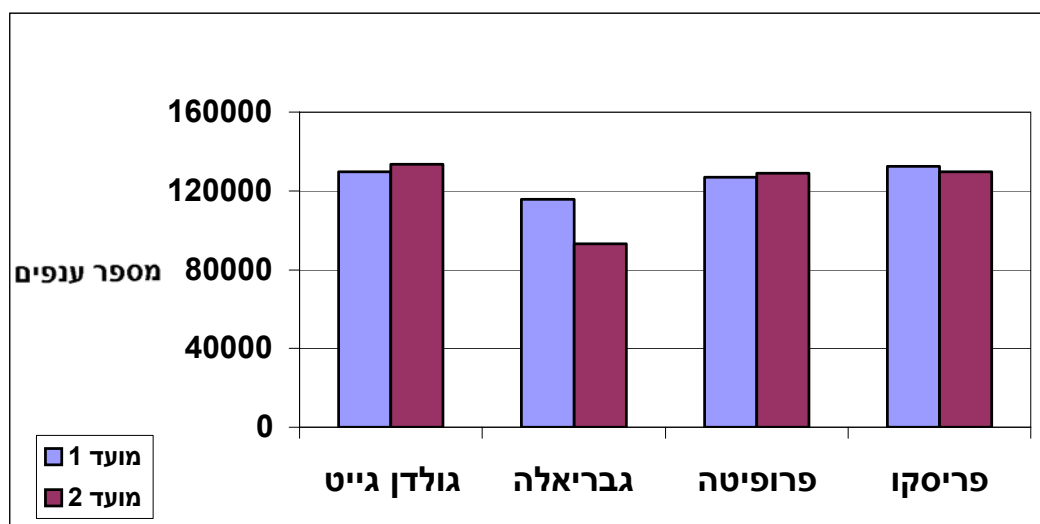
סכום

מטרת הניסוי היתה לאשש את הטענה כי יש צורך בשנטוע מטע ורדים כל שלוש שנים (תלוי בזן). כדי לקבל הוכחות חותכות להשפעת גיל המטע על מדדי האיכות שנבדקו- כמות ענפים, משקל והתפלגות אורך יש צורך להמשיך ולעקוב אחר החלקה במשך שנתים נוספות דבר שלא מתאפשר עקב מגבלות תקציב.

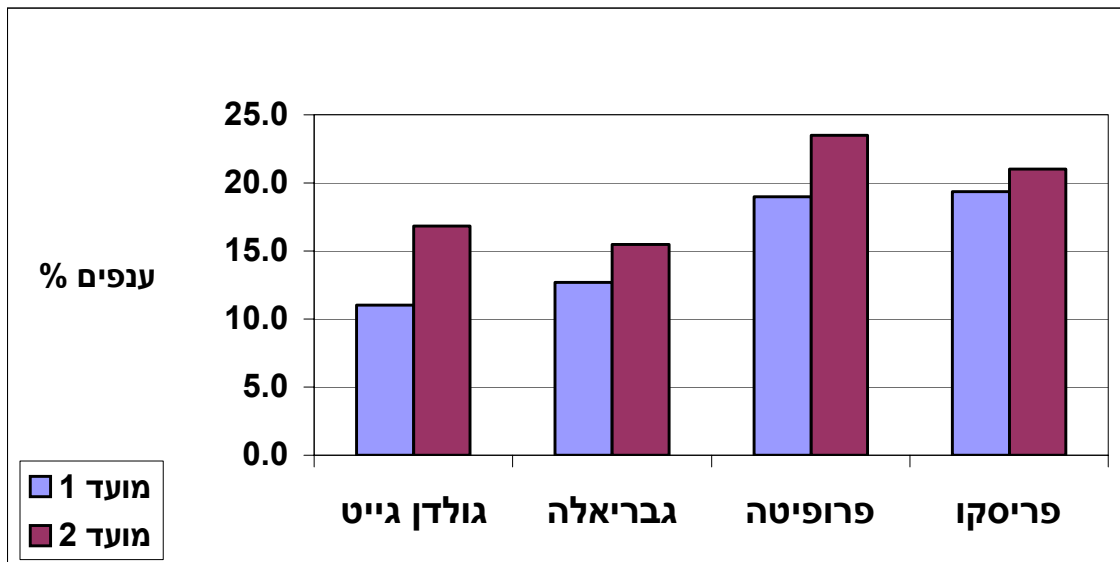
איור 1: השפעת גיל המטע על סה"כ יבול לדונם ינואר – יוני 2003 (שתילונים)

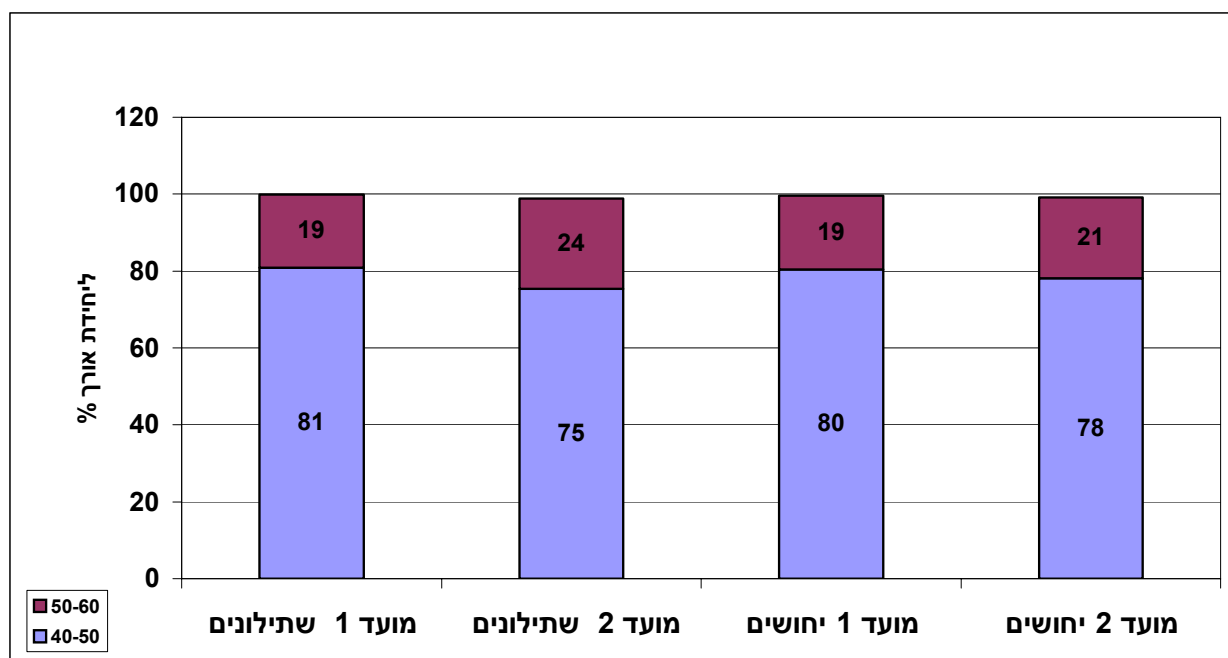
איור 2: השפעת גיל המטע על סה"כ יבול לדונם ינואר – יוני 2003 (יחושים)

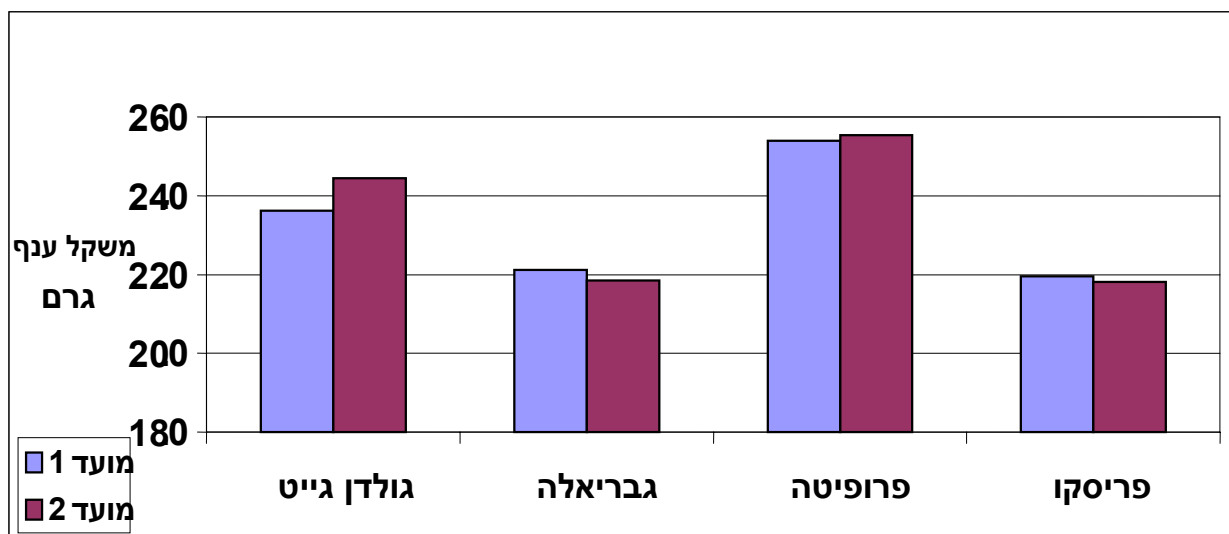
איור 3: השפעת גיל המטע על % ענפים באורך 50-60 ס"מ
ממוצע מקטיף חודשים ינואר – יוני 2003 (נתוני שתילונים)

איור 4: השפעת גיל המטע וסוג השתיל על התפלגות אורך ענפים בזן פרופיטה
ממוצע מקטיף חודשים ינואר – יוני 2003 (נתוני שתילונים)

איור 5: השפעת גיל המטע על משקל ענף (גבעול+פקע), ממוצע מקטיף חודשים ינואר – יוני 2003 (נתוני שתילונים)

איור 6: השפעת גיל המטע על משקל פקע, ממוצע מקטיף חודשים ינואר – יוני 2003 (נתוני שתילונים)

